

Методичні рекомендації щодо проведення II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій у 2023/2024 навчальному році

*Ставицький С. Б., завідувач Центру
медіа та інформаційних технологій*

Загальні положення.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 31.10.2023 № 1330 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів і турнірів у 2023/2024 навчальному році», керуючись Положенням про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 № 1099, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.11.2011 за № 1318/20056 (із змінами), відповідно листа Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації від 02.11.2023 № 01-31/5154 в районах Харківської області та міста Харкова II (районний) етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з **інформаційних технологій** (далі – II етап олімпіади) буде проведено в дистанційному форматі згідно з графіком, що оприлюднений на сайті ХАНО.

16 грудня 2023 року відбудеться II етап Всеукраїнської олімпіади з **інформаційних технологій** для учнів 9 – 11 класів, які стали переможцями I (шкільного) етапу.

Звертаємо Вашу увагу на те, що умовами проведення II етапу олімпіади є **добровільна участь** здобувачів освіти та дотримання законодавства України в частині **забезпечення заходів безпеки**, пов'язаних із запровадженням правового режиму воєнного стану в Україні.

У разі повітряної тривоги, відсутності електроенергії, інтернет-зв'язку в день проведення олімпіади рекомендуємо передбачити гнучкий графік, який дозволить узяти участь в олімпіаді всім учням, включеним у заявку закладу освіти.

Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, які їх замінюють) і вчителів, які підготували учнів, у перебіг змагань, участь у перевірці робіт і апеляцій.

Для проведення олімпіади створюються **районні** оргкомітет і журі.

Оргкомітет

До складу оргкомітету II етапу олімпіади доцільно ввести представників **від кожної територіальної громади району**. Оргкомітет вирішує питання про допуск команди до змагань за наявності заявки про участь команди в II етапі олімпіади та звіту про проведення I етапу. У разі заміни з поважних причин деяких учасників олімпіади керівник команди подає до оргкомітету оригінал нової заявки із зазначенням причини заміни учнів.

Оргкомітет здійснює таку організаційну роботу з підготовки та проведення олімпіади:

- розробляє Порядок проведення олімпіади;
- розробляє Інструкцію до виконання роботи та ознайомлює з нею учнів перед початком олімпіади;
- забезпечує порядок проведення олімпіади;
- створює комісію, яка проводить реєстрацію учасників олімпіади, перевіряє відповідність складів команд до переліку осіб, поданих у заявках, наявність і правильність оформлення документів;
- на спільному з журі засіданні ухвалює рішення щодо визначення переможців змагань, нагородження переможців і учасників олімпіади, визначає остаточний склад команд для участі в наступному етапі змагань, готує документацію про результати виступу команд.

До II етапу олімпіади за рішенням оргкомітету може бути допущений учень, який виявляє бажання, але не є переможцем попереднього етапу, якщо I (шкільний) етап не проводився.

Порядок підготовки та проведення олімпіади

Олімпіаду рекомендуємо розпочати о 10-00. Районна олімпіада з інформаційних технологій проводиться в один практичний тур, який триває **4 астрономічні години**. У разі виникнення надзвичайних ситуацій оргкомітет приймає рішення про інший час початку та закінчення.

Алгоритм організації та проведення II етапу олімпіади має забезпечити максимальні умови для збереження життя та здоров'я учасників олімпіади.

Пакет завдань II етапу олімпіади розсилається відповідальним КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» електронною поштою в день проведення олімпіади з **8.00 до 9.00 на електронні адреси** відповідальних осіб управління у сфері освіти.

Звіт про проведення II етапу та заявку на участь команд у III етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій за формою згідно з Положенням про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 № 1099, необхідно надіслати протягом **10 днів** із дня проведення олімпіади, але не пізніше **30 грудня 2023 року** до оргкомітету III (обласного) етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з інформаційних технологій на електронну адресу olympkharkiv@gmail.com.

Пропонуємо дотримуватися такого алгоритму дій учасників олімпіади та членів журі під час повітряної тривоги та/або відключення електроенергії, інтернет-зв'язку:

1. Дії в разі надходження сповіщення про повітряну тривогу в районі під час проведення випробування:

- на час оголошення тривоги доступ до завдань відповідальним обмежується, проведення випробування зупиняється;

- секретар журі фіксує час призупинення виконання завдань і робить відмітку в протоколі;
- учасники олімпіади та члени журі переходять в укриття цивільного захисту;
- після відбою повітряної тривоги виконання завдань продовжується;
- секретар оголошує час, який залишається для виконання завдань, і робить відмітку в протоколі.

2. Дії в разі відключення електроенергії, інтернет-зв'язку в районі під час проведення випробування:

- на час відключення електроенергії доступ до завдань відповідальним обмежується, проведення випробування зупиняється;
- секретар журі фіксує час виконання завдань і робить відмітку в протоколі;
- після включення електроенергії виконання завдань продовжується;
- секретар оголошує час, який залишається для виконання завдань, і робить відмітку в протоколі.

Звертаємо увагу на те, що у зв'язку зі складною ситуацією, пов'язаною з воєнним станом, не в усіх буде можливість організувати відеоспостереження за виконанням учасниками завдань олімпіади, тому віримо в чесність і порядність учасників, нагадуємо про дотримання академічної доброчесності.

У разі виникнення запитань звертайтеся за телефоном (050)634 07 58 (Ставицький Сергій Борисович, завідувач Центру медіа та інформаційних технологій).

Характеристика завдань

Завдання з інформаційних технологій вибудовуватимуться у форматі комплексних, інтегрованих завдань на використання офісних інформаційних технологій, що вивчаються в курсі «Інформатика» (крім програмування на VBA).

Результат роботи над розв'язанням кожної з цих задач має бути чітко спрямований на використання відповідного до умови задачі програмного засобу з пакету офісних додатків.

Поряд із кожним завданням вказуватиметься максимально можлива кількість балів, яку учень може отримати за їх виконання.

Кожний учасник олімпіади створює окрему директорію, де зберігає всі файли, створені під час розв'язування задач. Звертаємо увагу, що файл-розв'язок не повинен містити копії змісту файлів-зразків. Необхідно звернути увагу на неприпустимість використання в результуючих файлах абсолютних посилань.

Олімпіадні завдання відповідають сучасним вимогам вивчення інформатики, орієнтовані на інформатичну компетентність учнів, їхній інтелектуальний потенціал, неординарність і креативність мислення. Просимо врахувати, що ***це не завдання для контрольної роботи***, а саме для інтелектуальних змагань обдарованих дітей.

Запропоновані завдання виконуються за допомогою засобів офісних додатків і передбачають:

1) у текстовому процесорі: створення текстового документу з використанням засобів форматування, редагування та пошуку, вбудованих і зв'язаних об'єктів, стилів, посилань і розсилок, засобів рецензування;

2) у табличному процесорі: створення та опрацювання табличних даних із використанням засобів форматування, редагування, фільтрації, сортування та пошуку, вбудованих і зв'язаних об'єктів, стилів, вбудованих функцій та засобів аналізу даних, ділової графіки;

3) у системах управління базами даних: проектування моделі бази даних, її реалізація з можливістю опрацювання даних на рівні таблиць, запитів, форм і звітів (форматування, редагування, пошук, фільтрація, сортування та обчислення за допомогою вбудованих функцій);

4) у програмі для створення презентацій: проектування моделі презентації та її реалізація з використанням засобів форматування та редагування, анімації, вбудованих і зв'язаних об'єктів, стилів, посилань, створення навігації по слайдах, використання елементів керування.

Під час роботи над завданням учасник самостійно обирає послідовність виконання окремих його складових. Учасникам забороняється використання VBA та програмних засобів, які не вказані в завданні.

Після завершення виконання завдань учасник/учасниця створює єдиний архів і відправляє на електронну адресу оргкомітету. Відправлення виконаної роботи треба здійснити не пізніше ніж за 15 хвилин після її завершення. Роботи, направлені пізніше, не приймаються.

Оцінювання результатів виконання завдань з інформаційних технологій здійснюється за критеріями, указаними безпосередньо в завданнях. Журі може вносити зміни до критеріїв оцінювання, які фіксуються в протоколі засідання.

Відповідальність за організацію робочого місця учасників/учасниць покладається на керівників місцевих органів управління у сфері освіти й закладів загальної середньої освіти обласного та державного підпорядкування.

Під час підготовки учнів до олімпіади з інформаційних технологій доцільно використовувати такі джерела:

<https://infotom.kh.ua/olimpiada> – методична скарбничка вчителя математики та інформатики Івахниченко Тамари Миколаївни;

<https://support.microsoft.com/uk-ua/office/%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BE%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B8-%D0%B7-access-a5ffb1ef-4cc4-4d79-a862-e2dda6ef38e6> – навчальні статті з Microsoft Access:

<https://support.microsoft.com/uk-ua/training> – навчальні курси Microsoft.